

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХХІ, БРОЙ 19

СОФИЯ, 16-31 ОКТОМВРИ 2020 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com

www.facebook.com/Synodalpress/

Хроника

Българската православна църква отбеляза празника на всебългарския покровител св. Йоан Рилски

стр. 1-3, 8

Светилници на вярата

Житейски портрет на отец Георгиос Металинос

стр. 1-6

Достойни архиереи на БПЦ

Врачански митрополит Климент – 90 години от кончината му

стр. 4-5

ХРОНИКА

От България

Празникът на св. Йоан Рилски в Рилския манастир

На стр. 8

СВЕТИЛНИЦИ НА ВЯРАТА

Житейски портрет на отец Георгиос Металинос

Д-р Димитриос Г. Металинос, преподавател по история в Университета на о-в Корфу

На 19 декември 2019 г. почина в Господа бележитият ерцьки богослов, църковен историк и дългогодишен университетски преподавател проф. отец Георгиос Металинос.

Представител на богословското поколение на 60-те и 70-те години на миналия век, закърмено в лоното на религиозните братства „Зои“ и „Сотир“, отец Георгиос Металинос се превръща в един

от последователните критици на деформациите, възникнали вследствие крайния морализаторски характер на въпросните движения.

Преподавател на няколко поколения богослови и клирици (вкл. от България), той е сред богословите, които през XX век преоткриват за православно-то богословие делото на великите отци-коливади (св. Макарий Нотарас, св. Атанасий

Париос, св. Никодим Светогорец и техните ученици), продължителни и обновители на непрекъснатото и единно Предание на Църквата.

Винаги бодър, борбен и критичен към неправдите дух, отец Георги същевременно има дръзновението да отстоява истините на православната вяра, каквото и да му струва това в личен или професионален план. При-

ятелството му с един от големите богослови на нашето време, отец Йоанис Романидис, повлиява в значителна степен върху неговата богословска позиция по редица национални и глобални въпроси.

Същевременно отец Георгиос Металинос се превръща във водещ изследовател и издател на важни исторически извори (архива на Халкинското богословско училище,

както и личния архив на неговия ректор – митрополит Константин Типалдос-Яковатос), в които се съдържат ценни сведения, вкл. за българската църковна история на XIX век. Българското църковно общество още помни последното му посещение в България през 2011 г. по време на Седмицата на православната книга във Варна.

Текстът, който

предлагаме на вниманието на читателите на „Църковен вестник“, е доклад на неговия син Димитриос Металинос, произнесен по време на паметната вечер, посветена на о. Георги, организирана от Духовния център към Атинската архиепископия през м. март т.г. Този текст се публикува за пръв път и е предоставен специално за „Църковен вестник“ от неговия автор.

Отец Георги имаше особеното благословение, действително божествен дар, да живее съгласно обичаното от него определение, което той даваше на християнството като *Православие на светиите*. Осемдесетгодишният му живот се отличаваше с „постоянно търсене на нетварната Божия благодат“. Непрестанно търсеше в своя живот Божията благодат, като се опитваше същевременно и самият той да бъде възприемчив към нея. На първо място в живота му не стоеше самият той, а Бог, и както често повтаряше: „Богът на

свети Спиридон и на света Теодора, тъй като аз не съм достигнал до такава степен, че да Го съзерцавам. Да, защото вярвам в светиите – допълваше той, – тъй като те са достигнали до обожение и описват Исус Христос като фар на Светата Троица, Когото те виждат, докато аз, поради моите страсти, не мога да видя Христа. Ограничавам се с опита на очевидците. Към тези наши светии питая безусловно доверие“.

Отец Георги Металинос е роден в емблематичната за най-новата ни история 1940 г., на 11 март,

но беше „жертва“ на Втората световна война и на Гражданската война, тъй като поради дългото отсъствие на баща му, Димитриос, родителите му живеели на разстояние един от друг.

Малкият Георги бил закърмен сред бедната атмосфера на столицата на Керкира (Корфу) от майка си, Йоланда Борш (малтийка по произход, възпитана в римокатолицизма, но покръстена в Православието единствено за да сключи брак), и от баба си, Антония Авлониту.

На стр. 6

ХРОНИКА

От България

Софийската духовна семинария отбеляза своя патронен празник

Тържествено преми- на патронният празник на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“ в деня на чествания всебългарски покровител.

Божествената св. Литургия бе възглавена от Негово Високопреосвященство Варненски и Великопреславски митрополит Йоан, който бе в съслужение с архим. Пахомий, ректор на духовното училище, ик. Кирил Дидов, свещ. Козма Поповски, свещ. Стоян Димитров и дяконите Слави Спасов и Цоло Кривачки.

В края на утринното богослужение за четци и певци на Българската православна църква бяха постригани ученици от осми клас, както и обучаващи се в паралелния курс на духовното училище.

Песнопенията на празничното богослужение бяха изпълнени от петокурсниците под ръководството на д-р гл. ас. Любомир Игнатов. Проповед за празника и подвижническия живот на преподобни Йоан Рилски прочете ученикът от пети курс Марио Стоименов.

„Преподобните отци винаги са се старали да бъдат смирени, защото са разбирали, че покаянис и подвиг без смирение не е възможен. Заветът на св. Йоан започва с признание, че той е най-последен от всички. Този толкова дивен светец, който извършва толкова много чудеса и днес, нарича себе си най-последен между всички човечи. Ако отнесем това в днешната съвременност – колко много хора се стремят да бъдат най-първи, а св. Йоан е „най-последен“. Имаме един толкова велик светец за България, просиял в целия православен свят и почитан от вярващи и невярващи. Той нарича себе си най-последен, а ние се стремим да бъдем най-първи. В тази трагичност на това стремление се проявява

цялата човешка изменчивост и жалкост на човешкото създание, което забравя, че е богообразно. Забравя и, че вървешето напред и нагоре е свързано именно с това чувство на дълбоко смирение“, каза в словото си митрополит Йоан.

Той благодари на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит и Св. Синод на БПЦ-БП за благословението той да отслужи Божествената св. Литургия за празника.

„Напълно осъзнаваме вашето притеснение от това, което споходи не само нас, но и целия свят – вредоносното поветрие на коронавируса. Тук се проявиха много неща, твърде специфични, в нашето общество. Всички сложихме маски и много маски паднаха, и се видя кой на каква основа стои. По въпроса на св. Причастие се изказаха много хора. Много от тях компетентни, но и голяма част от тях дълбоко некомпетентни по най-същественото и съкровено тайнство в св. Църква – светата Евхаристия. Човекът бе призован да остане сам със себе си, да остане в своя дом. И в това оставане сам със себе си тези, които бяха мъдри, усияха да видят себе си. Тези, които изпаднаха в дълбока паника и притеснение, много загубиха. Онези обаче, които видяха себе си, разбраха това, че човекът не е най-могъщото творение. Мястото на човека не е на мястото на Богочовека Христос. Това трябва да бъде дълбоко осмислено от всички нас. Нашата религия е христоцентрична и

нашето живеене е около Господ Исус Христос“, каза още митрополит Йоан.

Варненският митрополит прочете и поздравителен адрес от името на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит, в който се казва: „В лицето на преподобния Рилски чудотворец Йоан имате най-добрия духовен наставник, верен небесен застъпник и свят покровител за вас и за делото, на което сте се посветили. Изучавайте задълбочено живота и делото на Рилския подвижник и свято подражайте на неговия пример, като следвате неговия завет към православния български род, и така ще изпълните добре закона Христов и ще принесете богат плод на Божията нива, която ви очаква да отгледате на нея силите си и даруваните ви от Бога таланти“.

Архим. Пахомий благодари от името на преподавателския колектив и учениците за тържественото богослужение, възглавено от митрополит Йоан. Обърна внимание и на това, че в дни като днешните духовният труд е от особено важно значение за живота на православния христианин. Ректорът на Софийската семинария поздрави митрополит Йоан и с неговия имен ден, който той отбелязва на празника на преподобни Йоан Рилски.

В края на богослужението бе изпето многолетствие за Българския патриарх, Св. Синод и всички православни христиани.

Ангел КАРАДАКОВ

100-годишнина на храм „Св. Йоан Рилски“ в гр. Перник

На 19 октомври, когато Църквата почита всебългарския покровител, ревностен подвижник и дивен чудотворец св. Йоан Рилски, е празникът и на гр. Перник. Затова с благословението на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит, на този ден бе отслужена архиерейска св. Литургия в пернишкия храм „Св. Йоан Рилски“, който освен храмов празник отбелязва и 100 години от своето осветяване.

Богослужбата бе възглавена от Негово Преосвященство Белоградчишки епископ Поликарп, викарий на Софийския митрополит, в съслужение с архимандрит Никанор, игумен на Църногорския манастир „Св. св. Козма и Дамян“, архимандрит Евтимий, протойерей Людмил Йорданов, председател на празнувания храм, протойерей Костадин Тренев, протойерей Лъчезар Вълков, свещеник Михаил Станкович, енорийските духовници свещеник Борис Котев и свещеник Марио Михов, както и йеродяконите Вартоломей и Поликарп.

За църковните песнопения на храмовия празник се погрижиха г-н Никола Антонов и г-н Ангел Младенов, секретар на Софийска митрополия.

На празничната богослужба присъстваха кметът на Перник г-н Станислав Владимирова, зам.-кметовете инж. Мирослав Стоицев и г-н Стефан Кръстев, общински съветници, представители на бизнеса и спомоществователи на храма, както и множество местни жители и гости на града.

Със слово епископ Поликарп поздрави за празника на светеца, на храма

и на града, духовенството, представителите на местната власт и храмовото изпълнение от името на Негово Светейшество патриарх Неофит, а градоначалникът г-н Владимирова от името на общинската администрация и от свое име дари на храма позлатен напестролен кръст.

След като припомни дивното отшелническо житие на светия Чудотворец и неговите преусърдни подвизи от любов към Бога, владиката сподели: „Св. Йоан Рилски блести със своята молитва, с поста, с бдението, като на всеки един от нас казва днес – според силите си и възможностите си отдайте Божията Богу и правете духовни трудове, чрез които да бъдете победители над злото!“

От името на цялото духовенство, църковното настоятелство, богомолния народ и от свое име председателят на храма отец Людмил отпрати благодарност към Негово Светейшество патриарх Неофит и викария му епископ Поликарп за споделената духовна радост и за празничната св. Литургия, като му подари букет цветя.

В края на службата бе осветено благоукрасено коливо, за здраве и благословение на вярващите.

Пламен МИХАЙЛОВ

Празникът на св. Йоан Рилски в Тетевен

Тази година на 19 октомври, Пренасяне мощите на великия български светец преп. Йоан Рилски Чудотворец, Негово Високопреосвященство Ловчански митрополит Гавриил възглави светата Литургия в храма на името на светеца покровител на българския народ, намиращ се в квартал „Полатен“ на град Тетевен. На архиерея съслужиха ставр. ик. Борис Борисов, ставр. ик. Павел Лалев и дякон Петър Милошов.

На богослужението присъстваха кметът на Тетевен д-р Мадлена Бояджиева и председателят на Общинския съвет г-жа Мария Стойчева.

Митрополит Гавриил произнесе проповед за празника. На изпълнили-

те църквата богомолци архиерей раздаде иконки за благословение.

След богослужението бе извършена лития около храма, а от църковното настоятелство бе раздаден курбан за здраве и благословение на присъстващите христиани.

Ловчанска митрополия

ХРОНИКА

От България

Нов параклис в чест на св. вмчца Злата Мъгленска бе осветен в с. Коларци

Голяма бе радостта на жителите на добруджанското село Коларци, община Тервел, на 17 октомври. В този ден наместникът на овдовелия Доростолски епархийски престол, Негово Високопреосвещенство Западно- и Средноевропейски

митрополит Антоний, отслужи чина „полагане на ангиминс“ и първата света Литургия в новопостроения параклис в селото, посветен на св. вмчца Злата Мъгленска.

С архиерея съслужиха протопрезвитер Добри Чаков, протосингел на Доростолска митрополия, архимандрит Атанасий (Султанов), протосингел на Западно- и Средноевропейска митрополия, ик. Добри Върбанов, йером. Андрей (Димов), предстоятел на новоосветения храм, свещ. Иван Чобанов и свещ. Захарий Бозов.

На богослужението се помолиха г-н Красимир Николов, зам.-областен управител на област Добрич, г-н Симеон Симеонов, кмет на община Тервел, г-жа Диана Или-

ева, зам.-кмет, г-жа Мария Гочева, председател на Общински съвет Тервел, г-н Фикрет Мюрсел, кмет на с. Коларци, кметове на населени места от община Тервел и гости.

В своята проповед митрополит Антоний благодари на ръководството на община Тервел и на всички, които са се потрудили за изграждането на този параклис и раздаде почетни грамоти. Накрая за всички присъстващи бе благословена празнична трапеза.

Село Коларци е със смесено население – християни и мюсюлмани, като преобладаващо е мюсюлманското население. Всички обаче живеят в мир и разбирателство и заедно по-

насят трудности на живота. За изграждането на храм-параклиса са се потрудили и дали своята лепта не само християни, но и мюсюлмани. В празничния ден радостта на всички бе огромна – на християните, че в своето село те вече имат своя молитвен дом, но и на мюсюлманите, че тяхните братя и сестри християни се сдобиват с храм, в който да отправят молитва към Всевишния Бог.

Особено похвална е инициативата на ръководството и Общинския съвет на община Тервел за изграждането на храмове и параклиси на места, където няма такива, както и за обновяването и ремонтирането на стари. От началото на септември това е вече третият храм, който се освещава в общината. На 13 септември бе осветен храм „Рождество Богородично“ в с. Нова Камена, а на 11 октомври – храм „Св. Николай“ в с. Каблешково.

Доростолска митрополия

Празнично богослужение в Русе в деня на св. Йоан Рилски

На 19 октомври когато БПЦ почита паметта на всебългарския закрилник преп. Йоан Рилски Чудотворец, Негово Високопреосвещенство Русенски митрополит Наум възглави празничната св. Литургия в катедралния храм „Св. Троица“ в Русе. На митрополита съслужиха архиерейските наместници за Тутраканска, Разградска и Поповска духовни околии, председатели на русенски храмове, свещеници от Румъния и други клирици от Русенска епархия.

В края на св. Литургия владика поздравя всички присъстващи с празника, пожелавайки молитвената закрила на

Рилския чудотворец да бъде с всички в дните на изпитания, които преживява човечеството.

Ст. ик. Владимир Костадинов поздравя Негово Високопреосвещенство с рождения му ден от името на Епархийския съвет при Русенската митрополия и от всички клирици и миряни в Русенска

епархия, пожелавайки му Бог да го укрепва в здраве и многолетие, та все така мъдро и всеотдайно да светелства на поверената му от св. Църква архиерейска катедрала. За митрополит Наум и всички присъстващи в храма бе изпято многолетие.

Русенска митрополия

Храмов празник в с. Сърпово, общ. Силистра

В параклиса, посветен на преподобни Йоан Рилски, в малкото добруджанско село Сърпово наместникът на овдовелия Доростолски епархийски престол митрополит Антоний отслужи светата Литургия по случай храмовия празник.

С архиерея съслужиха протопрезвитер Добри Чаков, протосингел на Доростолска св. митрополия и предстоятел на празнувания храм-параклис, архимандрит Атанасий Султанов, протосингел на Западно- и Средноевропейска св. митрополия, ик. Добри Върбанов, прот. Роман Михалев, свещ. Иван Чобанов и свещ. Захарий Бозов.

Освен жители на с. Сърпово, за да влязат в радостта на сърповската енория, бяха дошли и жители от околните населени места.

В края на богослужението с архиерейско слово към вярващите се обърна митрополит Антоний. Той им припомни житието на всебългарския покровител – преподобния отец Йоан

Рилски, и подчерта, че неговият молитвен подвиг трябва да бъде пример за всички вярващи.

След това по традиция бе отслужено водоосвещение и вярващите се поръсиха за здраве и благословение.

Село Сърпово е с малко над 50 жители. Желанието им от дълги години е било да се сдобият с молитвен дом. По инициатива на протосингела на епархията, протопрезвитер Добри Чаков, преди 10 години част от местното читалище е преградено и там е сформиран параклис, който е бил осветен от покойния Доростолски митрополит Амвросий.

Архим. Атанасий СУЛТАНОВ

Архиерейска света Литургия в село Дорково

На 18 октомври, когато се почита паметта на просиялата от българския род Христовата невеста света великомъченица Злата Мъгленска, храм „Св. пр. Илия“ в планинското село Дорково се изпълни с благодат въз благодат. В него беше посрещнат Константишкият епископ Яков, викарий на Пловдивския митрополит

и архиерейски наместник на Пазарджик, който с благословието на митрополита отслужи архиерейска света Литургия. В съслужение с него бяха двамата секретари на околията прот. Стефан Йорданов и прот. Боян Кочев, ставрофорен свещеноиконом Антон Добрев, председател на храм „Св. Троица“ гр. Велинград, прот. Станимир Минков, енорийски свещеник в катедралата на родопския град „Успение Богородично“, и дякон Николай Ангелчов. Молитвено участие в службата взеха председателят на храма – свещеноиконом Георги Марков, свещеноиконом Иван Чалъмов, председател на велинградската катедрала, прот. Стоил Лазаров, председател на храм „Св. Неделя“ гр. Ракитово, свещ. Александър Георгиев, служещ в храм „Св. Троица“ в гр. Велинград, и монах Дамян, брат на Баткунската света обител „Св. ап. Петър и Павел“ в с. Патапеница.

В края на литургията еп. Яков засвидетелства, че на молитвите на верните люде се крепи всяко село, всеки град, всяка страна и цялата вселена.

Архиерейт припомни евангелското слово, че където са двама или трима събрани в Божието име, там е и Господ посред тях. Така Той и днес е всред църковното събрание и благодарение на тяхната вяра и молитви ще ни избави от всяко налегнало ни зло и ще ни запази от видимите и невидимите врагове. Той призова преди всичко да благодарим – първо на Бога, после и на човешките, и тогава сърцето ни ще се облагороди и ще се изпълни с Христовата любов, тогава всичко ще стане по-леко за нас и Божият мир ще се всели в нас.

Празникът завърши с многолетствие, изпято от всички.

Пловдивска митрополия

СВЕТИЛНИЦИ НА ВЯРАТА

Житейски портрет на отец Георгиос Металинос

От стр. 1

Тези две жени се опитвали с много жертви, в едно трудно и необичайно общество, каквото е керкирското, да отгледат малкия Йорго.

Георги си спомня как едва на шестгодишна възраст заедно с майка си се черкуват в митрополитския храм „Света Богородица Спилиеотиса (Пещерна)“, където се пази нетленното тяло на света императрица Теодора. От амвона проповядвал Севастиан Аспотиотис (по-късно Еласонски митрополит), който очаровал малкия Георги – нещо, което той споделил ентузиазирано с майка си: „Мамо, като него искам да стана, когато порасна!“, за да получи обезсърчителния отговор: „Как ще станеш като него, след като ние нямаме средства, за да живеем, а баща ти ни забрави...“

Нещастната му майка и уважавана наша баба се оплакала и изляла своя гняв, който таяла в себе си заради напускането на неговия баща и наш дядо. В такава семейна среда бил откърмен през първите години на живота си нашият баща. Но истинските му родители – великият свети Спиридон и великата света Теодора – лично се заели да устроят пътя на жадувашото за образование и служение дете. Така изпратили на пътя му отец Георги Саванис, женен свещеник, който нямал деца. Всекидневието на малкия Георги преминавало от училището, през храма „Свети Елевертий“, където бил ефимерий духовният му отец Георги, до старата филхармония на Керкира, където в продължение на часове изучавал саксофон и обой.

Неговият духовник го подготвял духовно за приемане на свещенство. По този път го подкрепял с безграничната си любов и ученият митрополит на Керкира и Паксос Методий (Кондостану). Двата най-главни съвета на духовника му предопределили посетенния му път. „Внимавай – напомнял му той – да бъдеш смирен, тъй като е достатъчно една капка кръв да попадне в мозъка ти, за да загубиш ума си и да станеш идиот“, а също: „Да изучиш науката правилно и достатъчно, та да служиш на събратята си, които нямат познания“. Скромен живот, от една страна, и служение на хората – от друга, бяха твърдите пътелказатели в по-нататъшния му път.

Когато постъпил като отличник в Атинския национален и Каподистриев университет, се появява баща му Димитриос, който работел като секретар в съда, и му предлага да поеме разходите по следването му в юридическия факултет. Какво да прави бедният Георги – поради нуждата отстъпил пред желанието на баща си. След първата година обаче решил да продължи в богословския факултет, към който питаел най-голяма любов.

Във факултета се запознал и с човека на своя живот – с търпеливата, скромна, разсъдителна, но преди всичко благодатна съпруга и наша майка Варвара. Тя произхождала от една напълно различна семейна среда. С баща предприемач, многодетното ѝ семейство (шест деца, от които пет момичета) било възможно и традиционно било свързано с Църквата. Но тя, по Божията благодат, избрала да следва богословие. Целта на Георги за *скромнен живот и служение на събрата* се срещнала и съвпаднала с житейската цел на Варвара, в резултат на което се венчали по благословието на Керкирския митрополит Методий. Духовникът му отец Георги Саванис се представил в Господа една година по-рано, през 1964 г., след като успял да предаде своето „дете“ в сигурните ръце на Варвара, но и в ръцете на техния състудент отец Методий Металинос (по-късно протосингел на Керкирската митрополия и игумен на манастира „Ширшая небес“), който се заел още от първите години на съвместния им живот с тяхното духовно ръководство. Светиите-закрилници се погрижили за Георги, като изпращали на пътя му духовни човечи.

В Западна Германия, където Георги се намерил заедно със семейството си за магистърско обуче-

ние, светиите-закрилници Спиридон и Теодора му изпратили един образец епископ – Германския митрополит Яков (Дзанаварис), който забелязал съкровенията цел на семейство Металинос да служат на обуреваемия народ (още повече в „пазара на роби“, както о. Георги наричаше тогавашна Германия). В резултат на тази духовна връзка на тридесет и една годишна възраст отец Георги бил причислен към свещения клир (16 май 1971 г.). За съжаление не се радвал дълго на сътрудничеството и ръководството на своя пастиреначалник, който няколко месеца по-късно починал при трагична автомобилна катастрофа.

На Запад се запознал с най-главните идеологически течения на онази епоха, които със закъснение от няколко десетилетия се пренасяли и в родината му Гърция. Така общувал с другите разнородности на християнството (римокатолицизъм, лутеранство и англиканство), изучил в дълбочина икуменическото движение, опознал главните философско-политически течения и изследвал политиката и дипломацията на западните сили чрез запазените архивни материали. По този начин придобил едно научно снаряжение, което му помагаше да не се превръща в расоносец на обвинителното и поучаващо слово, а – с Божията благодат – в апологет и изповедник с аргументирано богословско, а следователно и научно, слово. И макар че служеше на народа Божи на първо място духовно, презвитерата му съслужеше, като се проявяваше като истинска дякониса и се грижеше и за жизнените потребности на техните събрата. Енорийският център „Света Олимпиада“ в Кьолн, в чест на преподобната дякониса на свети Йоан Златоуст, представляваше благословена общност, духовна работилница за обикновените работници на Германия. Трудни години, но изпълнени с благодатта на нашия Троицен Бог.

Принудителното завръщане в Атина (1975 г.), подир някои перипетии и скърби, го доведе до университетския храм „Свети Антипа, епископ Пергамски“ към факултета по стоматология, където по Божията благодат служи в продължение на четиридесет и три години (1976-2019). Отец Георги възприемаше храма като духовна работилница, естествено продължение на университетската аудитория, където той вече като духовен отец можеше да съдейства за духовния напредък на своите студенти и ученици.

Единственото, което би могло да прекъсне непростанната му изследователска дейност, беше музиката. Мъдрите ни родители насадиха у нас любовта към музиката – нещо, което доведе всички ни, т.е. всички шестнадесет членове на семейството ни, до това да свирием на музикални инструменти или поне да пеем. Около музикалната хармония, симфония и съработничество ние, децата и обичните десет внуци на отец Георги, имаме незаличими семейни моменти, които бяха смиренно славословие към нашите светиите-закрилници. По същия начин, както обичаше и се грижеше за своето семейство, така той се грижеше и обичаше и духовните си чеда, за които се хвалеше в Господа. Много често в семейните ни разговори проявяваше и показваше

тази своя любов и удивлението си от духовния напредък на духовните си чеда. Това беше Божий дар, защото чувствахме, че принадлежим на едно още по-голямо семейство, на нашата малка енория и на безграничната Христова Църква.

Нашият баща беше за всички нас образец на човек, който постигна целите си след постоянна борба, усилие и молитва. Но самият той ни напомняше, че всичко се случва по Божията благодат. „Без Божията благодат – повтаряше често той – не можем дори да дишаме!“

Неговите светиите-закрилници – св. Спиридон и св. Теодора – никога не го изоставяха, тъй като и той от своя страна непрекъснато се обръщаше към тях. Всички горчивини, неправди, клевети, които произлизаха главно от църковните и академичните среди, бяха насочени не към негови лични слабости, а в повечето случаи към желанието му за изповядване и защита на православно светоотеческо богословие и Предание. Особено през последните години, когато срещу неговата личност бяха отправени неморални и небогословски нападения, беше свикнал да повтаря следните апокалиптични слова: „Скоро ще се срещна с нашия Христос и треперя да не ми постави следния въпрос: Добре де, папа-Георги, в живота си имаше слабости и недостатъци. Вярата Ми, папа-Георги, какво ти пречеше? Как дръзна да накрърни вярата Ми?...“

Човекът отец Георги, който по никакъв начин не можеше да се разграничи от клирика и учителя, гледаше винаги нависоко, т.е. към Бога и към Неговите свети.

В живота си преживяваше едно постоянно чудо:

– Макар да нямаше материални средства, успя да получи най-високото светско образование;

– Макар да бе лишен от баща, светиите запълниха това място, като изпращаха на пътя му значими духовни отци;

– Макар да беше преживял притеснения в своето семейство, с Божията помощ се запознал със съпругата си Варвара и се удостоили да създадат многочленно семейство, с всички радости и неприятни моменти в него;

– Макар да странеше от публични длъжности, се беше превърнал в публична личност;

– Макар да странеше от публични изяви и популярността, се беше превърнал в любимец на народа и разпознаваема личност;

– Макар да странеше от двуличието и лицемерието на политиката, се ориентираше в публичния живот с компаса на светото Евангелие;

– Макар да имаше страхове, никога не се побоя да говори аргументирано за лица и неща;

– Макар да уважаваше безгранично институциите (Църква, родина, университет и пр.), не се колебаше да заклеими публично недостойни техни служители;

– Накрая, колкото и да не беше съгласен с някои църковни личности, тъй като последните оправдано или неоправдано (Господ знае) не бяха съгласни или се разграничаваха от светоотеческото богословие и предание, не чувстваше и не предаваше ненавист, още по-малко пък на нас, неговите деца.

В усамотението на болницата ни даде последния си духовен завет. На нашия въпрос: „Татко, как си, какво правиш?“, той отговаряше: „Уча се да се моля...“

Не знаем какво точно виждаше и как живееше блаженпочившият отец Георги в благодатта на светиите. Знаем обаче с пълна увереност, че той може да заявя вече на Господа на неговия живот: *С добрия подвиг се подвизах, пътя свърших, вярата опазих; прочее, очаква ме венецът на правдата, който ще ми даде в оня ден Господ, Праведният Съдия; и не само на мене, но и на всички, които са възлюбили Неговото явяване* (2 Тим. 4: 7-8).

Превод: Александър СМОЧЕВСКИ

ПРАВОСЛАВИЕ И СЪВРЕМЕННОСТ

Архиепископ Василий (Кривошеин) за преп. Симеон Нови Богослов

Продължение от
бр. 18

Отделяйки много сили на архиепископските си задължения, владика Василий продължава научната си дейност над започнатото още в Оксфорд критично издание на *Огласителните слова* на преп. Симеон Нови Богослов в патристичната поредица Sources Chretiennes (Християнски Източници) – издание, в което гръцкият текст е с превод на френски език и подробни коментари. За този ценен за богословската наука труд, над който той работи почти петнадесет години, изследвайки многобройни ръкописи, е удостоен от Съвета на Ленинградската духовна академия с научната степен „доктор на богословието“.

В резултат на тези многогодишни търсения архиепископ Василий написва и обстоятелното изследване „Преподобный Симеон Новый Богослов (949-1022)“, издадено на руски език в Париж през 1980 г., впоследствие преведено на френски, гръцки и английски.

Книгата се появява по време, когато, по думите на автора, преобладава всеобщо „внимателно и дори сдържано отношение към творенията на преп. Симеон Нови Богослов“ сред йерарсите и още повече сред професорските богословски кръгове. В потвърждение на това мнение в предговора към книгата владика Василий привежда становището на проф. П. Трембелас от Атинския богословски факултет, че виждането на светлината от преп. Симеон се дължи на обикновено нервно напрежение – становище, което

Наскоро бе канонизиран светителят Софроний (Сахаров). Негови най-близки приятели и братя по изгнаническа съдба са митрополит Антоний (Блум) и архиепископ Василий (Кривошеин). Вкусили заедно от извора на Свещеното Предание и захранени дълбоко със светогорската исихия, те тримата стават просветителската троица, катехизираща Запада в първите десетилетия на ХХ в. с истините и духа на Православието. Бел. ред.

предизвиква взрив сред атонското монашество. А един руски митрополит споделя в разговор с автора на книгата: „Не понасям Симеон Нови Богослов, той не ми допада. Няколко пъти се захващам да го чета, но не мога да продължа“. Друг пък, гръцки митрополит, стига още подалече. „Кой е този Симеон Нови Богослов, за когото ми говорите? – отправя той въпрос към владика Василий. – Кой е той, русин ли е? Вие, русите, все си измисляте лица, за които никой никога не е чувал“.

„Моята книга е написана с много обич към преп. Симеон, но в същото време, както се надявам, с любов към истината – пише владика Василий. – Това, което бих искал, е да дам жив, обективен, добре документиран от думите на самия преп. Симеон правдив образ на великия светец, достъпен за широк кръг от образовани читатели, които се интересуват от духовния живот на Православието, а не само за професионални византолози, или още повече само за конфесионални полемисти... И особено исках да избегна риториката или православния триумфализъм... Целта ми е да предоставя възможност на преп. Симеон да говори самият той колкото може по-често, ето защо книгата е изпълнена с цитати.

Тези цитати превеждах непосредствено от гръцкия текст, като винаги съм се старал, по възможност, да превеждам точно и близко до оригинала... без да „подобрявам“ стила на светия отец, още повече да „поправам“ неговото богословие. Моята задача е да покажа истинския преп. Симеон Нови Богослов. [...]

Истински и безупречно православен, който никога не е бил осъждан за някакво духовно или догматично отклонение, преп. Симеон Нови Богослов – този велик светец и забележителен, бихме казали гениален писател, обаче не е бил православен „както всички“... Макар и в наши дни благочестивите и традиционно православни хора с мистичен уклон, а така също и образованите хора, търещи духовно обновление, да са привлечени от красотата на творенията му... малцина са онези, които са способни както днес, така и през неговата епоха, напълно да приемат неговото духовно учение за съзерцателното виждане на Бога още в този живот като необходимо за спасението и достъпно за всички. Духовната възискателност на преп. Симеон, постулатът за абсолютната вярност към евангелските заповеди, в наши дни среща същата реакция, каквато са имали съв-

ременниците му: „Това е невъзможно!“ [...]

В същото време виждаме при преп. Симеон „голяма доза здрав разум и дори умереност“, когато той твърди, че „именно това чувство (че целта на християнския живот – виждането на Христа в светлина – още не е достигната) може да стане спасително, защото покаянието и сълзите, които то поражда, бързо довеждат до състояние на „духовно опиянение“. А Божествената любов е върхът на всяко съвършенство и плод на Светия Дух, Който води човека до състоянието на обожение. [...]

Човек на Светия Дух, за Когото той обилно, повече от предшествениците си е писал, преп. Симеон е въпреки това най-христоцентричният от всички гръцки Отци. За преп. Симеон Христос в действителност е всичко. Той е намерил нови, поразителни изрази на нежната си и възторжена обич към Него, успял е да намери нечувани думи, за да опише преживяванията си при виждането на божествената светлина... Неговата необикновена личност, мистична и едновременно войнстваща, неговата апостолска ревност да проповядва виждане на Бога за всички християни – всичко това е идвало в повече за покойните хора и те пред-

почитали да забравят за него. [...]

Но за нас преп. Симеон винаги ще остане човек на дълбокия личен мистичен опит, успял да го изрази по един потресаващ начин. Неговото значение е несравнимо и ненадминато в православната духовност на всички времена. Ние се възхищаваме и от забележителната свобода на духа му, естествено срасната с аскетичното и догматично Предание на Православието“.

Роден и възпитан в Русия, извървял достойно много трудния си житейски път основно извън пределите на своето Отечество, архиепископ Василий (Кривошеин) по неизречен Божий Промисъл отслужва последната

си Божествена св. Литургия в Спасо-Преображенския храм в Ленинград – в същия храм, в който преди 85 години, в самото начало на живота му в Петербург, над него е било извършено тайнството св. Кръщение.

Почива в Господа в утрото на 22 септември 1985 г. Съгласно най-съкровено му желание да бъде погребан в родната руска земя, е погребан в Серафимовското гробище в Ленинград.

Използвани са материали от „Журнал Московский Патриархии“ № 4, 1986 г. и статия на прот. Кирил Фотиев.

Превод: Людмила ДИМИТРОВА

Господ е Любов

Господ е Любов? Разбира се, че е Любов. Той няма гняв към никого, дори към грешника, а милост и доброта. Хората си Го представят отмъстителен и заплашителен, но Той не иска смъртта на падналия грешник, нито изтребването му, напротив, иска да го спаси и да му даде вечен живот. Св. ап. Йоан, скъпият ученик на нашия Господ Иисус Христос и един от дванадесетте апостоли, в своето Евангелие подчертава божествеността на нашия Спасител Иисус Христос и Неговата любов. Стихът, използван от всички проповедници на Евангелието и всички християни като доказателство за Божията любов, е: „Защото Бог толкоз обикна света, че отдаде Своя Единороден Син, та всякой, който вярва в Него, да не погине, а да има живот вечен“ (Йоан. 3:16).

Бог проявява Своята любов чрез жертвата на Иисус Христос. Тази жертва започва с възплъщението на нашия Господ и е запечатана с Неговото разпятие. Трудно е да разберем колко Бог обича човека, защото тази любов не се вписва в нашата логика. Бог не ни обича, защото ни смята за свети и добри хора, напротив, Той знае нашата греховност, нашето нечестие, отдалечаването ни от пътя на Неговата истина, и въпреки това Той се грижи за нас, за да ни облагодетелства. Той не търси начини да накаже, а напротив, търси начини да ни спаси. Той не иска нашето осъждане и унищожение, но иска нашето поправяне и визането ни в Неговото благодатно Царство.

Ето защо, изпрати Своя Единороден Син да дойде на земята и да благовести радостната вест: „Защото Бог не проводи Сина Си на света, за да съди света, а за да бъде светът спасен чрез Него“ (Йоан. 3:17).

*Превод от гръцки: Силва МАРИНОВА
Из Официалния сайт на света митрополия
Никея на Еладската архиепископия*

ХРОНИКА

От България

Празникът на св. Йоан Рилски в Рилския манастир

На 19 октомври, известен още като Отчовден или Денят на Отеца, Българската православна църква празнува паметта на преподобни Йоан Рилски Чудотворец, по-точно пренасянето на честните му мощи от Рилската пустиня в гр. Средец.

В житието на Рилския светец, съставено от св. патриарх Евтимий Търновски, четем следното: „Като мина известно време, от гроба на светеца започна да излиза неописуемо благоухание. Пък и сам се яви на учениците си насън и заповяда да пренесат мощите му в град Средец (дн. София). Тогава отвориха ковчега и видяха тялото му цяло. Незасегнато от никакво тление, то изпущаше хубаво благоухание и насърчаваше всички към божествена ревност. Като извършиха обикновеното богослужение, с почести пренесоха честните му мощи в славния град Средец и ги положиха в църквата „Свети евангелист Лука“. Както се предполага, това става през 980 година.

С молитви, църковни химни и света Литургия братството на Рилския манастир отбелязва 1040 години от гореописаното събитие.

За празника на Преподобния в обителта се събраха монаси, монахини, свещенослужители и множество поклонници от цялата страна.

Богослужебните последования бяха предствоявани от Видинския митрополит Даниил. По време на всенощното бдение молитвено присъства и Неврокопският митрополит Серафим. На двете певници се изявиха псалти под ръководството на г-н д-р Андрей Касабов и г-н Тярко Николов.

Тържеството беше уважено също от вицепрезидента на Република

България г-жа Илияна Йотова, кмета на гр. Кюстендил г-н Петър Паунов, кметове на населени места и общински съветници от региона.

В светата Литургия с митрополит Даниил съслужиха още Адрианополски епископ Евлогий – игумен на светата обител, архимандрит Василий – протосингел на Софийска митрополия, архимандрит Самуил – председател на катедрален храм „Св. вмчк Димитър“, гр. Видин, йеромонаси, протоиереи и йереи от различни епархии на БПЦ, както и част от риломанастирското братство.

Мнозина от поклонниците в храма приеха св. Христови Тайни.

Проповед за празника произнесе Негово Високопреосвещенство Видински митрополит Даниил, след което бе извършена и традиционната лития около храма, в спомен на тържествената процесия преди повече от хилядолетие.

В своето слово митрополит Даниил каза, че празнувайки този голям не само за Рилската света обител, а и за целия ни народ празник, изпитваме същата пасхална радост, която са изпитали чедата на св. Йоан, откривайки в мястото на погребението му нетленното му тяло. Този нетленен дар е свидетелство за това, че наставленията на преподобния, които ни е оставил – за единomislieto, за предпазването ни от страстите, сребролюбие, раздорите помежду ни... – са истинни, че св. Йоан е възплъттил на дело тези думи и те са дали нетленен плод в очистеното му сърце – дар на разсъждение, на пророчество, на чудотворство.

„В днешния празник виждаме по-

беда на живота над смъртта, победа, която Господ Иисус Христос отвоюва за всички нас. Победа, към която всички ние сме призвани да бъдем причастници и участници. Защото не изведнъж и не по някакъв магичен начин е станало това освещаване на свети Йоан Рилски. То е плод на неговите трудове, на дългата му духовна борба с помислите, с тежките условия в тази пустош и с демонските нападения. Станало е, защото като е търсел преди всичко очистване на сърцето си, той е претърпял всички изпитания, уповавайки се на Бога и надявайки се на Божията милост. Той още приживе е постигнал свобода от страстите и свобода от смъртта“, каза архиепископът и подчерта, че Божията благодат пребъдва в това тяло вече повече от 1000 години и свети Йоан Рилски прославя Бога с много чудеса в отговор на отправените към него молитви и прошения.

Митрополит Даниил изтъкна, че всички ние сме призвани да усвояваме и да търсим тази свобода, която е освободила свети Йоан Рилски от привързаността му към материалните неща и страховете и е възгряла в него желанието да остави света и да се засели там, където няма комфорт, няма добри условия, воден от вярата, че Бог е навсякъде и търси човешкото сърце.

„От всичките тези страхове Господ го освобождава и в неговото сърце е сияла любовта към Бога и към ближния. Този призив е актуален и днес, защото и днес всеки един от нас изживява трудности и изпитания, особено това изпитание, което връхлетя целия свят и от което мнозина

хора изпадат в малодушие – подчерта архиепископът. – Но Господ Иисус Христос е Същият вчера, днес и вовеки, и Той стои над всяка житейска трудност, над всяка духовна борба, пред която можем да бъдем изправени и сме изправени“.

„Да подражаваме на вярата на св. Йоан, да не се поддаваме на малодушие и на различни страхове, защото Господ царува, Той е над всичко – тази вяра е непоклатима, това е неизблема основа на нашата вяра. А при всички трудности в живота да се обръщаме за подкрепа към Бога и към общобългарския светец, закрилник и молител пред Божия престол св. Йоан Рилски“ – каза митрополит Даниил и призова: „Нека по молитвите на свети Йоан Рилски Господ ни пази в единomisлие, да отстранява от нас раздорите, защото имаме ли единството във вярата, никаква друга трудност не би могла да ни разколебае, никаква трудност не би могла да ни победи. Честит празник на всички! Божието благословение да бъде над всички вас!“

Заръката на Преподобния към своите ученици в последните часове на жизнения му път: „И подир моята смърт да не страдате безутешно, защото няма да ви оставя, а невидимо ще бъда с вас!“, трябва да утвърди стъпките им по тясната пътека към царството Божие. Христос обаче промислил тъй, щото думите му да останат за векове свидетелство на Божията любов за всички християни. Не само с дух, но и с нетленно си тяло преподобни Йоан и днес стои сред своето наследство – братята на Рилската обител, поклонниците и всички, които търсят неговата помощ и закрила.

Както някога Христовото Възкресение посяло нестихваща радост в душите на апостолите, със същата радост се сподобили и Йоановите ученици, когато след години отворили ковчега на Преподобния и намерили тялото му неповредено. Със същата радост и ние днес коленичим пред раката с негнението му мощи и отправяме уверен взор към Христовия престол, отправяме усърдна молитва за спасение на грешните ни души.

Архим. МАКАРИЙ

Снимки: Добрин КАШАВЕЛОВ

ЗАПОЧНА АБОНИРАНЕТО ЗА „Църковен вестник“ – 2021 г.

1 година..... 30,00 лв.
6 месеца..... 15,00 лв.
3 месеца..... 7,50 лв.
ед. цена 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000, ул. „Оборище“ № 4
тел. 02/987-56-11 / в. 245
За абонамент: 02/980 30 16; 02/987-56-11 / в. 128
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Александра Карамихалева

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Танка Тончева Христова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGFS

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.